

dus, politika, tulundus, sõjaasjandus j. m.) ja saadeti need seisukoha võtmiseks ja paranduste ning täienduste tegemiseks vastavate alade silmapaistvamaile esindajatele. Ka paljundati 1924. a. suvel leksikoni kuuluvate nimede üldregister, mis samuti saadeti reale Eesti tegelastele palvega selle kohta oma arvamust avaldada ja selles vajalisi muudatusi ette võtta. Kuigi üksikute isikute märkmed neile saadetud nimestik-kude kohta pakkusid toimetusele mõndagi kasulikku, saabus vastuseid üldiselt kaunis visalt. Mitmed isikud, kelle vastused oleksid olnud toimetusele olulise tähtsusega, ei reageerinud kahjuks üldse ei neile saadetud nimestikele ega muile toimetuse kirjadele, mis asjaolu mõne ala eriteadlaste vähesuse tõttu Eestis tekitas toimetamistöös ajuti suuri raskusi.

Kõik leksikoni paigutatavad artiklid jaotati nende ulatuse suhtes 5-de liiki, esijoones muidugi aluseks võttes käsiteldava isiku tähtsust ja mõju Eesti maa ja rahva arengus, kuid arvestades seejuures teisigi kaalutlusi. I liigi artiklite maksimaalne ulatus on selle liigituse järgi ca 8—9 veergu (veerul 2300—2400 tähte), II liigil vastavalt 5 veergu, III — 3, IV — 1 ja V liigil ca 15—20 rida. Rea nimede suhtes määrati ainult, missuguste liikide vahele nad kuuluvad ja jäeti ühtlasi niihästi autoreile kui ka toimetuse sekretärile neis piires teatava määrani vabad käed. Artiklite autoreiks läks toimetusel korda leida rida isikuid õige mitmelt alalt. Leksikon otsustati välja anda neljas vihus, tööd nii korraldades, et toimetamine 1928. aastaga lõpule jõuaks. Sellest tähtajast on toimetus suutnud üldiselt kinni pidada. Leksikoni I vihk (lk. 1—144) ilmus trükist suvel 1926, II (lk. 145—304) juulis 1927, III (lk. 305—464) juulis 1928 ja IV ning viimane juulis 1929*). Teose kirjastajaks oli k.-ü. »Loodus«, kes tasus poole artiklite honorarist ja kelle juhataja H. Männiku vastutulelikkus on võimaldanud teose välisele küljele tarvilikku rõhku panna.

Töö otstarbekohasema korraldamise eesmärgiga kujundas leksikoni toimetus jaanuaris 1925 A. R. Cederberg'ist, P. Treiberg'ist ja R. Kleisist koostuva kitsama eritoimkonna, n. n. »väikese toimetuse«, kelle hooleks jäi teose jooksva toimetamistöö juhtimine ja üksikküsimuste lahendamine. Seetõttu jäid järgnevail aastail toimetuse üldkoosolekud harvemaks (neid on aa. 1925—1929 peetud kokku 10) ja arutati neil peamiselt uusi ettepanekuid leksikoni nimederegistri täiendamise kohta ja muid tähtsamaid küsimusi. Seda energilisemalt tuli teotseda eritoimkonnal, kelle ülesandeks oli peale muude jooksvate küsimuste arutamise artiklite jaotamine autoreile, mõningate tähtsamate artiklite lõppredaktsiooni määramine ja ühise kahekordse (murdmata ja murtud kujul) trükikorrektuuri lugemise kaudu teose sisule lõpliku välise kuju andmine. Ka teised toimetuse liikmed võtsid osa sisulisest toimetamistööst neile saadetavate korrektuurpoognate lugemise kaudu; samuti saadeti harilikult autoreile trükikorrektuur nende artikleist. Teose keeleline ühtlustamine oli k.-ü. »Looduse« kui kirjastaja keelelise korrek-

*) Et leksikoni väljaandmise tõttu vihkude kaupa artiklite sisu esituses ei saa arvestada ühist lõppterminit, mis eriti nüüdisaja tegelaste biograafiate lugemisel võib leksikoni kasutajat eksitada, on II vihust alates arusaamatuste vältimiseks iga trükipoogna esimesel leheküljel märgitud selle poogna trükkimisaeg.